

Denne Regel skriver sig fra en Tid, da Materialet ansaaes for i det væsentlige at være uden Værdi. Men i Nutiden, hvor økonomiske Børdier udnyttes i langt højere Grad end paa hin Tid, virker den uretsfærdig, ligesom den maa erkendes at være lidet stemmende med Grundføringerne i Grundlovens § 82.

Derhos indeholde de gældende Lovbestemmelser paa adskillige Punkter indbyrdes forskellige Regler for ensartede Forhold. Dette gælder navnlig det af Udvalget fremhævede Hovedpunkt, at Sognekommunerne med Hensyn til Afgivelse af Vejmateriale til de af dem bestyrede Veje ere stillede anderledes og ringere end Amtskommunerne, for saa vidt de dels overhovedet ikke kunne fordrø Materiale afgivet til Anlæg af nye Veje, dels i Reglen ikke kunne fordrø Sten afgivne. — I det hele gælder der — som det vil fremgaa af det foranførte — forskellige Regler angaaende Stens Afgivelse som Vejmateriale, efterhjem de skulle anvendes til Brug ved Landeveje, Biveje eller Jærnbaner. Paa flere Punkter ere derhos de for Jærnbaner gældende Regler afvigende fra dem, der gælde for de offentlige Veje o. s. fr.

Endvidere stønnes det at være hensigtsmæssigt at fastsætte Regler for Afgivelse af Materiale til Anlæg og Vedligeholdelse af offentlige Gangstier og i saa Henseende at give de samme Forbudsregler som for Veje og Jærnbaner.

Endelig findes de nu gældende Regler, som paavist, spredte i en Række Lovbestemmelser, hvis Fortolkning ofte kan volde Vanskelighed. Der maa derfor i det hele siges at være Trang til en Kodifikation paa dette Omraade.

Efter at Ministeriet paa Grundlag af de saaledes anførte Betragtninger havde ladet udarbejde et Udkast til foranstaaende Lovforslag, har man indhentet Erklæringer over dette Udkast fra samtlige Landets Amtsraad, af hvilke langt den største Del ganske har kunnet tiltræde de i Forslaget udtalte Hovedregler. Paa Foranledning af de fremkomne Erklæringer er der foretaget en Del mindre Ændringer og Tilføjelser i det oprindelige Udkast.

Angaaende Forslagets enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

Det maa formentlig kræves som en Betingelse for, at den paagældende Vejbestyrelse kan kræve Materiale afgivet, at Materialet forefindes i naturligt Leje i eller paa For-

den, saaledes at Afgivelse ikke kan kræves, saa snart der er udøvet en Raadighed fra Ejerens Side over Materialet, der tilkendes gaver, at han selv vil benytte det. Denne Raadighedsudøvelse kan vise sig paa forskellige Maader, og det kan ikke ved nogen almindelig Bestemmelse angives, hvori de paagældende Skridt skulle bestaa for at kunne udelukke Forpligtelsen til Materialets Afgivelse.

Det vil ofte være nødvendigt for vedkommende Kommune, særlig i saadanne Gæne, hvor Vejmateriale findes i ringe Mængde, at foretage en Efterøgning af Materiale paa forskellige Ejendomme. Det er derfor fundet rettest at give en udtrykkelig Bestemmelse om, at enhver Ejer eller Bruger af en fast Ejendom er pligtig at taale, at en saadan Efterøgning finder Sted; jfr. ogsaa Forslagets § 4 med Hensyn til Erstatning for denne Efterøgning.

Den Undtagelse fra Forpligtelsen til at afgive Materiale til Brug ved offentlige Veje, som ifølge Plakat af 4de Juni 1845 § 1 gælder med Hensyn til Haver og Vækstove, er det fundet rettest at udvide til ogsaa at gælde Kirkegaarde, Plantager og Gaardspladser samt Grundstykker, paa hvilke der findes fredede Fortidsminder. — Samme Regel foreslaas derhos bragt til Anvendelse med Hensyn til Vejmateriale fra Ejendomme, af hvilke en Kommunes Vejvæsen eller en Jærnbane er retmæssig Ejer eller Bruger.

Da det maa erkendes, at det undertiden kan være nødvendigt for en Vejbestyrelse at forbeholde sig Eneret til i Fremtiden at tage Materiale fra et bestemt Grundstykke, uden at der i Døjløbet er Spørgsmaal om at tuelte at benytte denne Besøvelse, har man endelig i denne Paragraf foreslaaet en Bestemmelse sigtende til at give Hjemmel for en saadan forbeholdt Raadighed, dog at Ministeriet har ment, at der ikke er Tøje til at udstrække en Raadighed af det omhandlede Indhold længer end til et Tidsrum af 5 Aar ad Gangen. For Stens Vedkommende bør der dog formentlig overensstemmende med de gældende Regler, jfr. Kanc. Skr. af 21de Juli 1846, ikke kunne tages Forbehold udover 1 Aar.

Til § 2.

Som Regel bør der formentlig kun fordrøes afgivet Vejmateriale fra Grunde indenfor den Kommune — Amts- Sogne- eller Købstadkommune — til hvis Veje Materialet skal bruges. Denne Regel er for Bivejenes Vedkommende allerede udtalt i Plakat af 4de Juni 1845 § 2.